

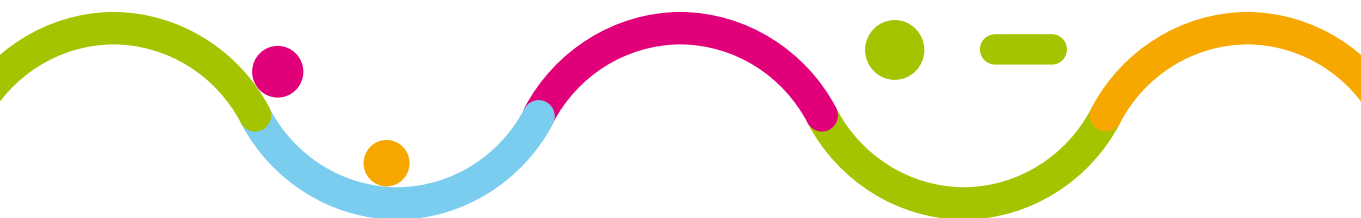
ANOTACE

Úspěch pro každého žáka 2018

Spolupráce na zlepšování
učení dětí na územích MAP

30. 11. – 1. 12. 2018

v Základní škole Kunratice,
Předškolní 420/5, Praha

~~~~~ PÁTEK 30. 11.

PŘEDNÁŠKY

9.15–10.45

) Vít Beran / ZŠ Kunratice

Cesta k vizi, ke školní kultuře, která má dopad na učení učitelů a jejich žáků, je mnohaletý proces, ale má smysl

Cesta k vizi má smysl a je provázena změnou. Svůj příspěvek bych rád uvedl citací z publikace Jak měnit a rozvíjet vlastní školu, kterou sestavila skupina odborníků sdružených v Nezávislé mezioborové skupině (NEMES) v roce 1994.

CHARAKTERISTIKA ZMĚNY VEDOUcí K ROZVOJI

• Změna je cesta • Změnou se učíme • Změnu doprovázejí naše úzkosti a obavy • Problémy změny jsou naši přátelé • Změnu musíme stále přikrmovat • Změna vyžaduje naši sílu • Změna, o níž usilujeme, je systémová • Změna systému začíná u každého z nás • **Mysli globálně – jednej lokálně.**

) Václav Mertin / FF UK

Jakou školu si představuji?

Na prvním místě jsou bezpečí a radost z poznání. Bezpečí je posilováno učitelem aktivně utvářenými pozitivními vztahy ve třídě. Radostné učení je vedeno úspěchem – jeho dosažení komplikují známky, srovnávání a soutěžení. Jistě podstatnou roli hraje i smysluplnost toho, co se děti učí. Představuji si školu zaměřenou na jednotlivce, školu proměnlivou, školu mnohem více se odehrávající venku.

Působením školy nelze vysvětlit 100 % variance v projevech dítěte. Rodina je faktor, který potencuje dobré výsledky školy, ale také je značně nebo zcela devaluje. Ovlivnění (rozuměj vzdělávání) rodičů v zájmu dobrých vzdělávacích výsledků žáků bude důležitým úkolem budoucí školy.

SOBOTA 1. 12.

PŘEDNÁŠKY

9.00–10.00

) Markéta Pošíková / NS MAS

Místní akční plány vzdělávání – pečovatelé o vzdělávání v území

MASky již více jak patnáct let pracují pro rozvoj venkova, konkrétně podporují, kultivují komunitní práci a spolupráci v menších regionech (cca 40 obcí). Po úvodním nastavení spolupráce NNO, obcí a podnikatelů se postupně dařilo do území dostávat více investic v řádech desítek/stovek milionů.

V posledních třech letech MASky směřují mimo jiné k realizaci neinvestičních projektů jak z oblasti sociální, tak oblasti vzdělávání. Dělalí to, co opravdu umějí, tj. propojují různé aktéry v území, různé cílové skupiny, nastavují diskusní a společenská témata v území. V současnosti vidím MASky – prostřednictvím MAPů – jako aktivující článek, který iniciuje masivní společenskou objednávku – komplexní reformy cílů i metod vzdělávání v ČR. Cesta otevírání očí rodičů vede přes konkrétní ukázky fungování konstruktivistického přístupu, formativního způsobu hodnocení a práce s vnitřní motivací našich dětí stejně jako opravdové a erudované výpovědi odborníků.

První inspirativní kavárnu MAP II v Nymburce již podruhé navštívil profesor Václav Mertin a poutavě hovořil o Radosti ve vzdělávání a návštěva byla více než dvojnásobná proti předchozímu setkání před dvěma lety... prostě vzdělávání v území se stává tématem... a MAPy se nyní musejí zaměřit v mezích svých možností na konkrétní dopad na učení „našich“ dětí.

) Hana Košťálová / Pomáháme školám k úspěchu

Učíme se průběžně sledovat dopad výuky na učení dítěte

Znovu se potvrzuje, že české děti méně vzdělaných rodičů mají malou šanci získat vyšší vzdělání než jejich rodiče. Kromě toho české děti nemají rády školu. Projekt PŠÚ se zaměřuje na spolupráci s běžnými veřejnými základními školami. Společně s nimi usiluje o to, aby se každý jejich žák učil naplno a s radostí.

Abychom mohli pečovat o každého žáka a jeho radostné učení, potřebujeme se učit, jak zjišťovat dopad výuky na učení každého dítěte, a to průběžně, ne pouze jednou za čas třeba pomocí testů. To znamená, že se učíme pracovat s cíli učení a snažíme se reflexi učitelovy výuky opřít o to, jak se žáci díky výuce blíží k cílům učení. Naši snahou přitom je zvyšovat laťku, a tím podpořit také radost dětí ze zvládání náročných požadavků.

) Datový stín

Centrum současného umění DOX

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Datová gramotnost a fungování psychologických jevů, jako „efekt přihlížejícího“

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Reflektovat zdánlivě samozřejmé chování a návyky. Využíváme expertních znalostí, které bývají mimo kapacitu předmětové odbornosti v rámci školského systému.

ANOTACE WORKSHOPU

Datový stín: Jak vzniká můj digitální obsah? Co všechno je možné s ním dělat? Kdo má k němu přístup? Cílem programu Datový stín je mluvit a reflektovat se žáky to, jaká data tvoří například prostřednictvím sociálních sítí, messengerů nebo video streamingových služeb a jestli si uvědomují, kdo je může najít a k čemu je může využít.

) Jak žakovské parlamenty rozvíjejí kompetence pro demokratickou kulturu?

CEDU – Centrum pro demokratické učení

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Občanské vzdělávání (pro učitele kompetence pro demokratickou kulturu a práce se žakovským parlamentem, pro žáky občanské kompetence)

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Děti chceme naučit přijímání odpovědnosti na úrovni postojů a pak konkrétní dovednosti vedoucí k aktivnímu zapojování se do dění na úrovni nejprve školy, pak i komunity. Školy v tom podporujeme sítí Škola pro demokracii, v jejímž rámci mohou školy po celé ČR sdílet příklady dobré praxe a konzultovat práci se žakovskými parlamenty. Pro učitele pak máme ucelenou metodiku práce se žakovskými parlamenty, tři šestihodinové semináře pro koordinátory ŽP, mentoringy, ale i semináře pro celé pedagogické sbory.

ANOTACE WORKSHOPU

Představíme vám žakovské parlamenty jako nejrozšířenější nástroj občanského vzdělávání v ČR. Jeho přínosy pro školu, pro učitele a samozřejmě pro žáky. Zaměříme se i na úspěšné propojování škol v rámci ORP a na dlouhodobé koncepční plánování v rámci MAP II.

) Jak navázat dialog s rodiči a veřejností

EDUin

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Vzdělávací politika pro regiony

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Necílíme na děti, ale na školy a jejich ředitele, jakož i na rodiče a veřejnost, usilujeme o změnu na systémové úrovni.

ANOTACE WORKSHOPU

EDUin se věnuje nejen mediální práci, ale má i konkrétní nástroje, jak oslovit veřejnost a kultivovat vztah se školami. Představíme si značku Rodiče vítáni, formát pro veřejnost Edupoint a konkrétní metodiku pro školy Extra třída. Budeme diskutovat o širokých i slepých cestách, které vedou k propojení škol a veřejnosti.

) Co má a nemá vliv na vzdělávací výsledky žáků?

JOB spolek pro inovace

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Podpora učitelů

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Společně věříme, že:

Za prvotní úkol považujeme podporu vytváření atmosféry důvěry ve třídě i ve škole – jak mezi žáky navzájem, tak mezi učitelem a žáky. Podporujeme to, aby zdravé vztahy viditelně přesahovaly do projevů spolupráce učitelů a školy s rodinou žáka, aby sociálně-komunikativní prostředí ve škole bylo spoluutvářeno také aktivní spoluprací s institucemi a jednotlivci mimo školu. Podnětným prostředím myslíme ale i vědomé nakládání s tím, jak to ve škole vypadá. Nejde ani tak o to, jestli je zde nový nábytek a nejmodernější technika, ale jestli prostředí pro učení k učení vybízí a povzbuzuje. Jestli žáky obklopují „důkazy“ o jejich pokroku v učení a o směru, kterým se jejich učení ubírá a v budoucnu může ubírat. V neposlední řadě toto podnětné prostředí utváří i rozmanité zdroje informací, se kterými žáci aktivně pracují. Věříme, že pro podporu kvalitního učení je nezbytné vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém se žák odváží riskovat – chtít se učit, dělat chyby a usilovat o dosažení nejlepších výsledků, jakých je schopen. O vytváření bezpečného prostředí pro učení při našich vzdělávacích aktivitách usilujeme i ve všech rovinách spolupráce s jednotlivými učiteli.

Někdo vymyslel takovou paralelu, že jestliže by vzdělávání bylo vesmír, pak škola by byla jedna galaxie. Věříme, že si nestačí jen uvědomovat, že vzdělávání nezačíná až vstupem žáka do školního systému a že odchodem z něj nekončí. Na tom se asi formálně shodne většina populace. Co se ve škole děje, to musí žáka utvrzovat, povzbuzovat jej, posilovat ve vědomí, že škola není jediným zdrojem a místem učení. Jestli věříme této zásadě, se pozná také podle toho, že mají žáci pravidelně příležitosti čerpat ze svých mimoškolních zkušeností. V našich vzdělávacích aktivitách

bereme mj. v úvahu, že učitelé, pro něž naše služby na míru připravujeme, už o dané problematice mnoho vědí, že mají mnohé praktické zkušenosti, které získali ve škole i mimo ni. Otevíráme tak příležitosti pro využívání potenciálu neformálního vzdělávání.

Podporujeme vědomí toho, v čem se od sebe navzájem jako jednotlivci lišíme, ale také vědomí, že máme hodně společného, a to i při vzdělávání. Podporujeme respekt a oceňování rozmanitosti vzdělávacích potřeb – je prima, že každý potřebujeme jiný čas a jiné podněty, jiné způsoby a cesty, ale mnohdy i jiné cíle pro smysluplné učení. Individualizace výuky se dá v realitě školy konkrétně pozorovat a její hloubku lze postupnými kroky smysluplně prohlubovat. Věříme, že individualizace vzdělávání zvyšuje míru zapojení vnitřní motivace kohokoli, kdo se učí, a tím i jeho lepší výsledky.

Učitel nemá moc žáky něco naučit.

Přemýšlíme o tom takto: Ten, kdo se má něco naučit, je žák. Vzdělavatel nemá moc dostat se do jeho hlavy a zapříčinit, aby v ní proběhly patřičné chemické procesy, které způsobí, že se něčemu naučil. Žák má zodpovědnost za to, co, kdy a jak se naučí. Učitel má zodpovědnost za to, jaké podmínky vytváří, aby se každý žák v každé chvíli hodiny měl příležitost učit. V praxi podporujeme, aby žáci měli při vyučování dostatek reálných příležitostí něco ovlivnit, plánovat, vybírat si postup či náročnost, reflektovat svoji práci apod. Stejně tak i my usilujeme o to, abychom byli průvodci těm, se kterými spolupracujeme.

Učitel musí věřit, že jeho žáci jsou schopni se učit, a dávat jim to najevo. Víra v žákův pokrok je klíčem k úspěchu žáka. Věříme tedy, že pokud učitel očekává, že se jeho žák bude v učení posouvat, žák má větší šanci se zlepšovat. Často nás prozrazují naše slova, která vypouštíme z úst: „Pepo, z tebe nikdy nic pořádného nebude!“ „Kdybyste věděl, co je to dneska za materiál, co musím učit.“ Učitel musí být jako kouč, který povzbuzuje a trénuje: „To zvládneš, neboj se, pojď do toho, nevádi, zkus to znovu!“ Rozumíme tomu, že to někdy není jednoduché, proto máme tento postoj vysokých očekávání k našim žákům (učitelům) i my. Podporujeme sebeúctu a pracujeme na reflexi silných stránek učitelů, se kterými spolupracujeme.

Charles Handy jednou napsal:

„Být žákem ve škole je neobyčejný zážitek... Kolik z vás dospělých by si dokázalo uspořádat věci tak, abyste mohli pracovat pro osm nebo devět šéfů během týdne, v sedmi různých místnostech, bez stolu a židle, které by vám patřily, bez místa, kam byste si mohli dát své věci? Při práci byste nesměli jeden na druhého mluvit, a navíc by vás šéf mohl každých patnáct minut přerušit a zadat vám úkoly nové. Jak byste za těchto podmínek smysluplně a zodpovědně vykonávali svoji práci?“

Při vzdělávání pedagogů usilujeme o změnu v pohledu na roli učitele. Učitel nemá monopol na pravdu, kterou předává žákům. Učitele vnímáme jako poradce, průvodce a partnera na vzdělávací cestě žáka.

Připojujeme se ke tvrzení jednoho ze standardů kvality pedagogické práce (ISSA), že spolupráce učitelů funguje jako vzor chování pro žáky. Pokud učitel jedná s žáky i s dospělými s respektem a úctou, podporuje svým vlastním vzorem prosociální a kooperativní chování žáků. Zároveň – když učitelé projevují zájem o sebevzdělávání a rozvoj, učí se, smysluplně inovují obsah, způsoby a nástroje výuky, společně reflektují svou práci – mají jejich žáci mnohem více příležitostí pro to, aby se smysluplně učili a s ostatními spolužáky se vzájemně při učení podporovali. To je mj. jeden z důvodů, proč svoje aktivity zaměřujeme především na dlouhodobou podporu celých pedagogických sborů, proč podporujeme systémové změny a zavádění inovací do výuky prostřednictvím týmové práce a vzájemné spolupráce.

ANOTACE WORKSHOPU

Otázky, které nás budou dnes provázet:

- Jak charakterizují výzkumy efektivního učitele? Co dělá?
- Jaké podmínky a úkoly učitelé pro své učení potřebují?
- Jaké jsou účinné formy učení učitelů?

) Hodnotové vzdělávání

Škola Cyril Mooney

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Hodnotové vzdělávání

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Vytvářet si systém hodnot, budovat zdravé vztahy k ostatním i k sobě, efektivně pracovat. Vydali jsme sadu učebnic, kurzy pro pedagogické pracovníky, podpora na školách, ukázkové lekce vedené s dětmi ve třídě.

ANOTACE WORKSHOPU

Workshop představí základní koncept hodnotového vzdělávání podle Cyril Mooney a učebnice *My jsme svět, které používáme k výuce hodnotového vzdělávání na školách*. Budeme se zabývat tím, jak se projeví důraz na hodnoty v jednotlivých hodinách i životě školy. Jak by dlouhodobé hodnotové vzdělávání mělo ovlivnit vztah dětí k širší komunitě Představíme také výsledky své dosavadní spolupráce s MAS (Ústecko, Litoměřicko).

) Jak zapojit všechny žáky? Ochutnávka výcviku Učitele naživo.

Učitel naživo

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Příprava budoucích a začínajících učitelů

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Věříme, že dobrý učitel dokáže proměnit životy dětí k lepšímu. Může jim pomoci najít jejich vlastní hodnotu a uplatnění ve světě. Takový učitel svou práci hluboce reflektuje, staví na vzájemné důvěře a vede děti ke spolupráci a odpovědnosti. Takové učitele tu chceme mít. Proto jsme se inspirovali tím nejlepším z českého i světového vzdělávání a vytvořili 770hodinový výcvik pro budoucí učitele. S týmem expertů jsme jej postavili na rozvoji osobnosti, kvalitních vztazích, roli učitele jako průvodce a na dlouhodobé praxi ve školách. Navázali jsme spolupráci s řadou partnerů a zajistili akreditaci. Ověřili jsme si, že klíčem k přípravě dobrých učitelů je komunita, kde studenti na vlastní kůži zažívají to, co se učí. Vedeme je tak, jak chceme, aby oni vedli děti. Co zažili, přenašejí do škol a v klubu absolventů se mohou dále rozvíjet. Cítí, že díky výcviku

dovedou v dětech lépe probouzet vzájemnou důvěru a chuť se učit. To, jací jsou učitelé a co se děje ve školách, v konečném důsledku ovlivní životy nás všech. Chceme-li tisíce takto připravených učitelů, musíme pro to společně vytvořit podmínky.

Nabízíme proto MAPům:

- Možnost využít kvalifikační výcvik Učitel naživo pro získání a vzdělání nových učitelů v regionu, a přitáhnout tak k učitelství novou krev.
- Zapojit motivované ředitele škol do nově vznikajícího programu podpory ředitelů, který staví na nejlepším know-how v ČR i ve světě a bude startovat na podzim 2019.

ANOTACE WORKSHOPU

V této ukázkové hodině výuky angličtiny (podle jazykové vybavenosti účastníků vedené buď v češtině, nebo v anglickém jazyce) budete mít možnost ochutnat kousek z kvalifikačního výcviku pro budoucí a začínající učitele Učitel naživo. Na vyučovací hodině si mj. vyzkoušíte metody skupinové práce či možnosti diferenciací úloh. Zjistíte, jak to udělat, aby se každý ze žáků mohl do vyučování aktivně zapojit, jak mohou různé druhy aktivit vyhovovat různým studentům, jak do každé hodiny vložit kompetenci, která je pro studenty užitečná (např. skupinová práce, kritické myšlení či argumentace), i jak z hodiny udělat dlouhodobější projekt, který propojí školu a svět mimo ni.

Dejepisné sešity: Toufar

Ústav pro studium totalitních režimů

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Historická gramotnost (Člověk a společnost)

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Naučit kritickému historickému myšlení, vést k aktivnímu podílu na vzdělávání a ke kreativitě; primárně se zaměřujeme na učitele.

ANOTACE WORKSHOPU

Dejepisné sešity: Toufar se pokoušejí přiblížit příběh faráře umučeného Státní bezpečností. V rámci pátrání po stopách minulosti provádějí čtenáře poválečnou historií Československa od roku 1949 až do současnosti. Atraktivitu komiksu zvyšují faksimile dobových dokumentů. Příběh „číhoštského zázraku“ dodnes obsahuje řadu nejasností a otázek. Sešity tak ukazují historii jako živý a otevřený problém a zároveň vycházejí vstříc současnému zájmu čtenářů o komiksová zpracování historie. Herní koncept pátrání po stopách minulosti, na němž jsou Dejepisné sešity založeny, může svou náročností oslovit i dospělé publikum. Materiál byl vyvíjen s pomocí učitelů a byl v několika vlnách testován na různých typech škol se zvláštním zaměřením na odborné střední školy.

Skryté ostny šikanování

AISIS

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Minimalizace šikany

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Jak se bránit úmyslnému ubližování. Jak s dětmi mluvit o šikaně.

ANOTACE WORKSHOPU

Workshop bude praktickou ukázkou práce s třídním kolektivem na základě krátkého animovaného filmu z programu Minimalizace šikany. Učitelé často nevědí, jak otevřít diskusi na téma zdravých a bezpečných vztahů, zamezení úmyslnému ubližování v třídních kolektivech. Aktivita nabízí, jak na základě filmového příběhu téma bezpečně otevřít, diskutovat a hledat poučení pro realitu třídy.

Malé tandemy aneb fyzika pro mrňata

Elixír do škol

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Využití tandemové výuky ve vzájemném učení dětí – první a druhý stupeň ZŠ

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

1| Učit děti různých věkových skupin spoluprací a vzájemnému respektu. Starší žáky vést k zodpovědnosti za práci s mladšími spolužáky.

2| Na seminářích projektu Heuréka a v rámci Elixíru do škol seznamujeme učitele s touto aktivitou a nabízíme jim konkrétní náměty pro činnost Malých tandemů.

ANOTACE WORKSHOPU

Všichni asi víme, co jsou to tandemy, tandemová výuka, kdy při výuce spolupracují učitelé. My vás zveme na dílnu, na které si ukážeme možnosti spolupráce starších žáků (8.–9. třída) se žáky prvního stupně. Dílna je určena jak fyzikářům a dalším učitelům druhého stupně, tak i učitelům prvního stupně (ideální poměr by byl 1:1). Na dílně si vyzkoušíte aktivity, které se v Malých tandemech dají použít, budeme diskutovat o pozitivních přínosech spolupráce starších žáků s malými dětmi i o rizicích, se kterými se můžete při zavádění této metody ve škole setkat. A hlavně – při každém z těchto pokusů si ukážeme, jak zábavnou formou přiblížit dětem krásu fyziky.

Podnikavost na základních školách

Junior Achievement

- Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Podnikavost na základních školách

- Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Profesní orientace • Abeceda podnikání • JA mini-Firma

Pro učitele máme čtyři školení v roce, kde jim profesionálně vysvětlují, jak funguje podnikání a jak ho mohou vysvětlit studentům.

ANOTACE WORKSHOPU

JA mini-Firma umožňuje žákům proniknout do problematiky fungování firmy od jejího založení až po likvidaci. Jedná se o reálnou činnost, nikoli fiktivní. Program představí praktické činnosti v malé firmě, a umožní tak žákům si vyzkoušet reálné podnikání nanečisto.

Čtenářské kluby – podpora rozvoje dětského čtenářství

Nová škola

- Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Cílený rozvoj dětského čtenářství se zaměřením na ZŠ

- Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Čtení pro tebe může být radostnou činností, při které ani nepoznáš, že se učíš. Musíš mu ale věnovat čas, proto je dobré zažít, že ten čas může být díky současným krásným knížkám zábavný, ačkoli je pro tebe čtení možná těžké. Pro čtení je fajn mít svého „průvodce“, který ti může doporučit, co a jak číst, jak se nad textem zamýšlet, jak číst mezi řádky.

Všechny výše naznačené skutečnosti nejdříve musejí přijmout učitelé, aby o čtení chtěli takto přemýšlet. Mají příležitost zažít radost s dětmi nad čtením díky školním čtenářským klubům, kde společně s jejich dětmi pracujeme. Učitelům a knihovníkům veřejných knihoven, kteří kluby vedou, se průběžně a na vyžádání dostává velmi cílené a individuální metodické podpory. Zkušenosti z klubů tak přenášejí do své běžné práce.

ANOTACE WORKSHOPU

Vstupme společně do čtenářského klubu, volnočasové aktivity, kde mají školou povinné děti příležitost zažít radost ze čtení do takové míry, aby si chtěly najít na čtení čas i mimo kroužek. Seznámíme se se základními, lety prověřenými parametry fungování čtenářského klubu, které se mohou do základních škol šířit i prostřednictvím „šablon“, veřejné knihovny je zakládají ve vlastní režii. Zamyslíme se společně, proč je pro dnešní děti jasně vymezený čas na čtení důležitý. Poznáme tzv. tři pilíře klubové práce. Ponoříme se do příběhu za pomoci čtenářských kostek.

Příběhy našich sousedů

Post Bellum

- Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Člověk a společnost

Témata MAP, do kterých spadáme: Regionální identita / Rozvoj gramotností / Otevřená škola
V rámci workshopu budeme představovat dopady projektu Příběhy našich sousedů

- Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

V našich projektech rozvíjíme následující dovednosti: měkké dovednosti (spolupráce v týmu, prezentační dovednosti, kritické myšlení, empatie, vedení rozhovoru), mediální gramotnost, narativní dovednosti, digitální gramotnost. Znalosti: moderní dějiny. Postoje: posilování vztahu k regionu, kde bydlím, rozvíjení pozitivního vztahu k seniorům, aktivní občanství (vstupování do veřejného prostoru), demokratické hodnoty.

Jak podporujeme učitele a školy? Ve zkratce síť regionálních koordinátorů, kteří po dobu trvání projektu (jedno pololetí) podporují zapojené učitele, osobně za nimi docházejí, pomáhají učitelům zažít pocit úspěchu, zvedají jim sebevědomí i důvěru ve schopnosti žáků. Propojují učitele v regionu mezi sebou i společně se zástupci místní samosprávy a médií.

ANOTACE WORKSHOPU

Příběhy našich sousedů je vzdělávací projekt organizace Post Bellum, který se za šest let své existence opakovaně realizuje ve stovce měst a obcí po celé ČR. Na workshopu vám představíme, jaké dopady projekt má na zapojené žáky, učitele, seniory i na budování lokální pospolitosti. Ukážeme vám, jak se nám daří propojovat lokální zastupitele, školy a místní média, i učitele a žáky napříč školami.

Představíme vám, jaké dopady projekt má – podle našeho měření – na vztahy mezi zapojenými učiteli a žáky, na jejich sebevědomí a celkovou atmosféru na školách. Ukážeme vám metody, díky kterým se nám daří žáky u projektu udržet po šest měsíců trvání projektu až do jeho zdárného ukončení (míra nedokončení projektu se pohybuje pod 2 %), nebo jak se nám daří do projektu zapojovat učitele, kteří na školách nepatří k těm nejaktivnějším. A samozřejmě vám představíme, o čem Příběhy našich sousedů vlastně jsou!

Vzdělávací program Začít spolu

Step by Step ČR

- Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Vzdělávací program Začít spolu pro MŠ a 1. stupeň ZŠ

- Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Děti stejně jako učitele pracující v programu Začít spolu vedeme k trvalé radosti z poznávání a učení se, spolupráci, samostatnosti, schopnosti ohodnotit svou práci a zodpovědnosti za svou vlastní volbu.

ANOTACE WORKSHOPU

Workshop vám představí vzdělávací program *Začít spolu* určený dětem od 3 do 11 let, který je realizovaný na více než dvou stech MŠ a ZŠ po celé ČR. Seznámíte se se základními pedagogickými východisky, na kterých je program postaven, a budete mít možnost ochutnat, jak vypadá jeden den ve třídě ZŠ *Začít spolu*. Workshop povede lektorka programu *Začít spolu* a učitelka ZŠ v Mnišku pod Brdy Mgr. Radka Chaloupková.

) Místo místa v učení

Středisko ekologické výchovy SEVER

- **Jaké vzdělávací oblasti se náš workshop bude týkat**

Průřezová témata / Člověk a jeho svět / Člověk a společnost / Člověk a příroda

- **Co chceme děti naučit a jak v tom podporujeme učitele a školy**

Chceme děti naučit odhalovat a diskutovat problémy v jejich okolí, zjišťovat informace a navrhovat řešení i za pomoci dalších aktérů, jednat s místními úřady, organizacemi, občany, rodiči apod., a tím povzbudit jejich vztah k místu, kde žijí, a odpovědnost za něj, ale i budovat porozumění propojenosti společenských a přírodních, lokálních a globálních, minulých a budoucích procesů. Školy a učitele v tom podporujeme nabídkou metody místně zakotveného učení a projektů, které s ní pracují, jako je Škola pro udržitelný život.

ANOTACE WORKSHOPU

Metoda místně zakotveného učení využívá místní prostředí jako jednotící kontext pro výuku. Klade důraz na zapojování žáků do řešení místních problémů a účast v praktických projektech pro obec. Prostřednictvím péče o místo a zapojení do života komunity rozvíjí kompetence pro udržitelný život.

Na praktických příkladech si vyzkoušíme principy místně zakotveného učení:

- Učení v kontaktu s reálným světem
- Učení s reálným přínosem pro okolí
- Transdisciplinární učení
- Žáci spolurozhodují, učitel je průvodcem
- Partnerství s komunitou

